

Qorti tal-Appell Kriminali
Onor. Imħallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Ph.D.

Appell Nru: 4 / 2023

Il-Pulizja

vs

Alfred Desira

Illum 25 ta' Mejju, 2023

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellanti, Alfred Desira detenur tal-karta tal-identita Maltija 885950 M, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Nhar it-2 ta' Marzu 2021 ghal habta ta' 07:45hrs u fil-hinijiet ta' qabel, fl-inhawi tazz-Zejtun u f'dawn il-Gzejjer waqt stagun magħluq għat-tehid tal-għasafar, ha jew ipprova jiehu b'xi mezz xi għasfur u dan bi ksur tar-regolament 18(1)(c) tal- AL 79 tal-2006 hekk kif emendat LS 549.42 tal-Ligijiet ta' Malta;

Fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi ha jew ipprova jiehu xi għasfur li huwa protett taht dawn ir-regolamenti, jekk mhux skont dawn ir-regolamenti u skont il-

kondizzjonijiet ta' kull licenzja li tinghata tahtha u dan bi ksur tar-Regolament 4 (1)(a) tal-AL 79 tal-2006 hekk kif emendat LS 549.42 tal-Ligijiet ta' Malta;

Fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi, ikkaccja jew iprova jikkaccja, ha jew iprova jiehu xi ghasfur billi uza lixki ta' ghasafar protetti u dan bi ksur ta' Regolament 7(1) (i) tal-AL 79 ta-2006 hekk kif emendat LS 549.42 tal-Ligijiet ta' Malta;

Il-Qorti giet mitluba illi barra li tagħti l-piena taht ir-Regolament 27 ta' A.L. 79 ta' 1-2006 hekk kif emendat, tordna s-sospensjoni ta' kull licenzja jew permess mahruga taht ir-regolamenti ta' 1-2006 dwar il-Konservazzjoni ta' l-Għasafar Selvaggi u taht it-Taqsima XV tal-Kodici tal-Ligijiet tal-Pulizija, ghall-perjodu applikabbli taht 1-A.L. 79 ta' 1-2006 hekk kif emendat.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali ta' nhar il-27 ta' Settembru, 2022, fejn il-Qorti wara li rat ir-regolamenti 18(1)(c) 4(1)(a) u 7(1)(i) tal-Ligi Sussidjarja 549.145, sabet lill-qua imputat hati tal-imputazzjonijiet dedotti fil-konfront tieghu u konsegwentament ikkundanatu ghall-multa ta' Eur. 2,000.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Alfred Desira, prezentat fir-registru ta' din l-Onorabbi Qorti nhar 1-4 t' Ottubru, 2022, fejn talab lil din l-Onorabbi Qorti sabiex jogħgobha:

1. Tirrevoka u tannulla s-sentenza msemmija mogħtija mill-Qorti tal- Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali fis-27 ta' Settembru 2022 billi tiddikjara lill-esponent mhux hati ta' l-ebda mputazzjoni dedotta kontrih u li tagħha gie misjub hati - u b'hekk l- esponent jigi dikjarat hieles minn kwalunkwe mputazzjoni u piena.
2. Subordinatament, u bla pregudizzju għat-talba precedenti, l- esponent jitlob li f'kaz ta' konferma ta' htija "in toto" jew "in parte" dina l-Onorabbi Qorti

joghgobha tittratta mieghu xort' ohra b'mod, senjatament u mhux limitatament, li titnaqqaslu l-multa nflitta u/jew titnehhilu s-sospensjoni tal-licenzja jew permess relativ inflitta mill-Ewwel Qorti.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellati.

Rat l-atti kollha tal-kaz.

Rat l-aggravji tal-appellant Alfred Desira li huma cari u manifesti u jikkonsistu fis-segwenti, u cioe:

A. L-Ewwel Aggravju huwa n-nullita' u l-irritwalita' tas-sentenza appellata. L-esponent kien issolleva id-difiza illi l-Prosekuzzjoni kienet naqset li tagħmel l-ahjar prova li f'dan il-kaz partikolari u cjoe' l-prova li l-istagħun ta' l-insib kien magħluq. L-Ewwel Qorti fis-sentenza tagħha li qrat waqt is-seduta semplicement qalet li "qed issib lill-imputat hati ta' l-imputazzjonijiet dedotta kontrih u qed tikkundannah għal piena ta' €2,000 u għas-sospensjoni tal-licenzja ghall-perijodu ta' sentejn". Ewwel Qorti għalhekk naqset bl-aktar mod ovvju illi tittratta d-difiza mressqa mill-esponent. Il-Qorti kellha tghid ta' liema akkuzi qed issib lill-imputat hati u wara li titratta l-eccezzjoni mressqa mill-esponent tispjiega kif tkun waslet biex issib tal-htija għal dak ir-reat. Inoltre, l-istess sentenza li qrat l-Ewwel Qorti fis-27 ta' Settembru 2022 ma tindikax l-Artikoli tal-Ligi li dwarhom l-esponent kien misjub hati, dana kif huwa rikjest l-Artikolu 382 tal-Kodici Kriminali. Certament li l-esponent ma għandhux jigi sorpriz b'xi sentenza li forsi tīgħi dattilografata wara li jkun intavolat dan l-Appell ghax dan ikun ifisser minaccja serja għad-dritt ta' smigh xieraq u jkun ingust mad-difiza u ma' l-akkuzat b'mod li johloq pregudizzju u dannu rriparabbli. Huwa qed jappella fuq is-sentenza li lilu nghatħat fil-prezenza tieghu. L-esponent għalhekk isostni illi s-sentenza xotta xotta ta' l-Ewwel Qorti bla ebda riferenza għad-difiza mqajjam mill-esponent, u noltre mingħajr

riferenza ghall-Artikoli tal-ligi li taghhom qed jinstab hati, jirrendu s-sentenza kollha kemm hi nulla.

- B. It-Tieni Aggravju huwa li l-Prosekuzzjoni kienet naqset li tipprova li dak in-nhar meta l-esponent instab fuq l-ghalqa kien stagun maghluq għat-tehid ta' l-ghasafar. Il-Prosekuzzjoni kellha tagħmel l-ahjar prova. Kien jispetta lill-Prosekuzzjoni li turi bi provi ammissibbli, fl-istadju propost ghall-produzzjoni tal-provi tagħha (u mhux issa fi stadju ta' appell ta' l-esponent) illi l-esponent kien qed jonsob waqt stagun maghluq ghall-insib. Id-data wahedha mhijiex bizzejjed. Hawn qieghdin fil-kamp penali. Il-Qorti ma tista' tassumi xejn u semplicement tipprettendi li nhar it-2 ta' Marzu 2021 meta l-esponenti gie misjub jonsob kien ghalaq l-istagħun ta' l-insib. Il-Prosekuzzjoni kellha ggib prova 'sine qua non', mingħajr dubju dettagħ mir-raguni, li l-istagħun kien magħluq, l-aqwa prova f'dan il-kaz kellha tkun per ezempju li tingieb kopja tal-Gazzetta tal-Gvern, dana partikolarment meta qed nitkellmu dwar dati li jinbidlu u mhux dejjem l-istess kull sena.
- C. It-Tielet Aggravju jirrigwarda n-nuqqas tal-Prosekuzzjoni li tipprova sal-grad rikjest mill-ligi t-tieni u t-tielet imputazzjoni. Għar-rigward tat-tieni mputazzjoni l-Prosekuzzjoni ma pproduċietx l-ebda prova in konnessjoni mal-kundizzjoni tal-licenzja li tagħejja lill-imputat. U għar-rigward tat-tielet imputazzjoni lanqas din ma giet sodisfacentement pruvata għaladbarba l-ghasafar li ntuzaw bhala lixki kellhom kollha curkett li jinbiegħ minn kullimkien l-istess (f'dan il-kaz l-esponent kien xtrahom minn fuq il-Monti), u li kull nassab ilibbes lill-ghasafar. Jigi rilevat illi x-xhud veterinarju li telghat tixħed ma setghatx tirrelata l-ezercizzju li hija kkompilat ma' l-imputat.
- D. Ir-Raba Aggravju: Subordinatament, u bla ebda pregudizzju għal dak li ntqal dwar nuqqas ta' htija, dik il-Qorti messha, fic-cirkostanzi tal-kaz, tat-pienah ehhef u aktar addattata lill-esponent. F'dan ir-rigward qed jiġi sottomess illi l-esponent ma għandu vizzju ta' xejn, ma jiffrekwentax kazini, izda għandu biss namra wahda, u cjo'e' l-kacca, haga li hija fih sa minn zogħżit. Is-sospensjoni

tal-licenzja, mbghad ghall-perijodu ta' sentejn, ser isibha difficli ghalih ta' eta' ta' sebghajn sena li jaddatta ruhu b'mod iehor. Ma jfissirx il-ghaliex kellhu dan l-incident għandu jiġi privat mill-licenzja ghall-perijodu tant twil. Huwa kastig sever wisq, dana apparti multa ta' €2,000 li jrid ihallasha mill- pensjoni baxxa tiegħu.

Ikkunsidrat,

Illi din il-Qorti setgħet tinnotta illi l-appellant gie akkuzat bir-regolamenti 18(1)(c), 4(1)(a), 7(1) (i) tal-LS 549.42. Madankollu, fid-decide l-Ewwel Qorti ccitat l-istess regolamenti izda ta' LS 549. 145 u mhux LS 549.42 kif indikat fil-kumparixxi.

Illi l-Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta jaqra:

'Il-qorti, meta tagħti s-sentenza kontra l-imputat, għandha tghid il-fatti li tagħhom dan ikun ġie misjub hati, tagħti l-pienā u ssemmi l-artikolu ta' dan il-Kodiċi jew ta' kull ligi ohra li tkun tikkontempla r-reat.' (Emfazi Mizjuda)

Illi għalhekk skond l-artikolu 382 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti tal-Magistrati, meta tagħti s-sentenza kontra l- imputat, għandha tghid l-fatti li tagħhom dan ikun gie misjub hati, tagħti l- piena w ssemmi l-artikolu tal- Kodici Kriminali jew ta' kull ligi ohra li tkun tikkontempla r-reat.

Illi skond gurisprudenza kostanti ta' din il-Qorti n-nuqqas li jiġi rispettata strettament il-vot tal-ligi fl-artikolu 382 jimporta n-nullita' tas-sentenza appellata. Dan ghaliex dan nuqqas jammonta għal nuqqas ta' formalita' sostanzjali fis-sens tal-artikolu 428 (3) tal-Kodici Kriminali. F' kaz simili dan jintitola lil din il-Qorti li thassar is-sentenza appellata. (ara f' dan is-sens l-Appelli Kriminali : "Il-Pulizija vs. Paul Cachia"¹ ; "Il-

¹ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-25 ta' Settembru 2003.

Pulizija vs. Joseph Zahra²; “Il-Pulizija vs Benjamin Muscat³”; “Il-Pulizija vs. Donald Cilia⁴”, “Il-Pulizija vs. Mark Portanier⁵”; “Il-Pulizija vs. John Axiaq et⁶” u ohrajn).

Illi gie ritenut ukoll li l-Qorti tista dejjem tirrileva tali nuqqas “ex officio” (ara. App. Krim. “Il-Pulizija vs. Anthony Zahra⁷”; “Il-Pulizija vs. Vincent Cucciardi⁸” u ohrajn).

Illi l-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet “Il-Pulizija (Spt. Kevin Farrugia) vs Jesmond Spiteri⁹” annullat is-sentenza tal-Ewwel Qorti wara li kkunsidrat li:

‘mill-ezami tas-sentenza appellata illi l- Ewwel Qorti ccitat l-Artikolu 130 tal-Kap. 10 tal- Ligijiet ta’ Malta bhala l-Artikolu li suppost tahtu nstabet il-htija w dan l-Artikolu effettivament gie mhassar bl-Att XXVII tal-2001 u ghalhekk gie citat Artikolu li m’ għadux vigenti fil-Ligi w li lanqas kien vigenti meta giet kommessa l-allegata kontravvenzjoni f’ Awissu 2007 u fix-xhur ta’ qabel.’

Illi fis-sentenza fl-ismijiet “Il-Pulizija (Spettur AP Miruzzi) vs Stefan Abela¹⁰” gie kkunsidrat li:

‘ osservat mill-ezami tas-sentenza appellata li l-Ewwel Qorti , minkejja lil-appellant kien qed jigi akkuzat u instab hati ta’ diversi reati li jaqghu taht ligijiet diversi w senjatament il-Kap. 66 tal- Ligijiet ta’ Malta kif

² Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar id-9 ta Settembru 2002.

³ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-28 ta’ Gunju 2002 u l-10 ta’ Lulju 2002.

⁴ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l- 24 ta April 2002.

⁵ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar id-19 ta Mejju 2005.

⁶ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-2 ta Frar 2006.

⁷ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-6 ta Jannar 2005.

⁸ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-6 ta Jannar 2005.

⁹ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-27 ta’ Marzu 2008.

¹⁰ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-2 ta’ Frar, 2006.

ukoll taht ir-Regolamenti li jaqghu taht l-Avviz Legali 146/1993, meta giet biex ticcita l-artikoli tal-ligi li jkunu jikkontemplaw r-reati li tagħhom l-appellant kien instab hati, ndikat biss b' mod generiku dan l-Avviz Legali u f' kaz wieħed biss indikat regolament (mhux artikolu kif intqal erronjament fissentenza) partikolari tal-istess regolamenti kontenuti fl-imsemmi Avviz Legali.'

Illi inoltre fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija (Spettur Kevin Borg) vs Edward Chatlani**¹¹' gie kkunsidrat li:

'Hawn pero' din il-Qorti tirrileva li b' lapsus evidenti, l-Ewwel Qorti, fis-sentenza appellata, meta kienet qed telenka l-artikoli li tahthom sabet htija, għamlet riferenza ghall-artikolu 288 (B), li ma jezistix fil-Kodici Kriminali, minnflok ghall-artikolu 298B li kien gie indikat lilha fis- citazzjoni mill-Prosekuzzjoni.

*Dan l-izball jirrendi s-sentenza nulla ghall-inqas f' din il-parti tagħha ghaliex, kif dejjem gie ritenut skond l-artikolu 382 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti tal-Magistrati, meta tagħti s-sentenza kontra l-imputat, għandha tghid l-fatti li tagħhom dan ikun gie misjudi hati, tagħti l-piena w-ssemmi l-artikolu tal-Kodici Kriminali jew ta' kull ligi ohra li tkun tikkontempla r-reat; (App. Krim. "**Il-Pulizija vs. Daniel Lanzon u ohrajn**¹²) (Emfazi mizjuda u data tas-sentenza kif citata tinstab aktar l-isfel fin-noti ta' qiegh il-pagna)'*

Illi l-istess Qorti fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija (Spettur Kevin Borg) vs Edward Chatlani**' ikkunsidrat ukoll:

'Illi gie ukoll ritenut li l-indikazzjoni tal-artikolu hazin jew addirittura l-indikazzjoni tal-ligi skorretta hu ekwiparat ma n-

¹¹ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l-4 t' Awwissu, 2006.

¹² Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l-20 t' Ottubru, 2005.

nuqqas ta' citazzjoni tal-artikolu tal-ligi li tahtu tkun instabet htija. (ara "Il-Pulizija vs. Mario Agius u ohrajn) (Emfazi mizjudha u data tas-sentenza citata tinstab aktar l-isfel fin-noti ta' qiegh il-pagna)

Illi 1-Qorti fis-sentenza fl-ismijiet 'Il-Pulizija (Spt. J. Mifsud) (Spt. A. Portelli) vs Christopher Scerri¹³' ikkunsidrat:

'Illi jikkoncedi x' jikkoncedi l-appellant dwar l-izball li ttiehed mill-Ewwel Qorti meta giet biex ticcita l-artikolu tal-ligi li tahtu kienet qed issib htija, huwa fatt li l-Ewwel Qorti erronjament iccitat artikolu ta' Kapitolu tal-Ligijiet ta' Malta hazin ghax minnflok iccitat il-Kapitolu 9, ciee' l-Kodici Kriminali, ccitat il-Kapitolu 12 u ciee' l-Kodici tal-Organizzazzjoni w Procedura Civili.

Illi f'dan il-kaz, kif diga gie ritenut *supra*, L-Ewwel Qorti, fid-decide, minflok iccitat l-LS 549.42 iccitat l-LS 549.145. Dan il-punt qajjmu l-Avukat Generali waqt it-trattazjoni tieghu nhar is-27 t' April, 2023 fejn enfasizza li din kienet biss *lapsus komputeri*. Din il-Qorti ma taqbilx, u in vista tal-gurisprudenza sicutata tghid li dan l-izball iwassal ghan-nullita' tas-sentenza.

Din il-Qorti tenfasizza li l-Qrati għadhom jaderixxu ruhhom skrupolozament m'Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta. Filwaqt li numru ta' kawzi qegħdin jintbagħtu lura lil Qorti tal-Magistrati biex terga' tingħata s-sentenza, drabi ohra l-Qorti tal-Appell Kriminali qiegħda wara li tannulla s-sentenza appellata, tghaddi biex tiddeciedi l-kawza mill-għid kif sejra tagħmel f'dan il-kaz.

¹³ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar 1-1 ta' Novembru, 2007 (Appell Kriminali numru: 322/2007).

Għaldaqstant għal dawn il-motivi, din il-Qorti qieghda tannulla s-sentenza appellata mogħtija fil-konfront tal-appellant Alfred Desira u wara li rat l-artikolu 428(3) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta sejra tiddeciedi mill-gdid il-kaz fil-mertu.

C. Scerri Herrera

Imħallef

Vera Kopja

Adrian Micallef

Deputat Registratur